

ZESPÓŁ
INFORMACJI
POLITYCZNEJ
KW PZPR
W BIAŁEJ
PODLASKIEJ

FAKTY

SERWIS INFORMACYJNY

Nr 11

Do użytku wewnętrznego

VII PLENUM KC PZPR

VII Plenum KC PZPR, pierwsze po wprowadzeniu stanu wojennego, poświęcone zostało sprawom partii, jej jednoci ideologicznej i zwartości organizacyjnej w odbudowie jej autorytetu, zaufania i zdolności do działania. W chwili, gdy oddawaliśmy "Fakty" do powielania obrady dobiegały końca. Do treści VII Plenum będziemy powracali w kolejnych wydaniach "Faktów". Dziś publikujemy tezy referatu Biura Politycznego KC PZPR "Zadania PZPR w walce o jedność partii, umocnienie władzy ludowej, o pełną społeczną akceptację socjalizmu".

● Imperializm nie wyrzekł się nigdy zamiaru odwrócenia procesów rewolucyjnych i wyzwolńczych zapoczątkowanych przez Rewolucję Październikową. W tym kontekście jego polityki globalnej należy rozpatrywać po czyniania wobec naszego kraju. Polska traktowana jest instrumentalnie jako jedna z dźwigni nacisku na Związek Radziecki, na socjalistyczną wspólnotę. Od Polski miał się rozpocząć proces łańcuchowego rozbioru socjalistycznej wspólnoty, cofnięcie historii europejskiej o całą epokę. Stan wojenny w naszym kraju stał się w

istocie stanem antywojennym. Polska, rozwiązując swoje problemy własnymi siłami, może stać się niezmiernie ważnym, wręcz kluczowym czynnikiem ocalenia pokoju.

● Destrukcyjne działania ekstremy "Solidarności" wzmożyły się po IX Zjeździe partii. Przebieg Zjazdu, jego śmiały program, historyczne uchwały zaniepokoiły opozycję. Uznała ona, że socjalistyczna odnowa, ożywienie życia partyjnego mogą odbudować autorytet partii, umocnić do niej zaufanie.

/ciąg dalszy na str. 2/

Zarazem zaś ukazał antyrobotniczy charakter wysuwanych przez opozycję haseł politycznych. Każda zorganizowana siła opozycyjna w Polsce staje się prędzej czy później ośrodkiem koncentrującym wszystkie reakcyjne i awanturnicze nurty, do elementów faszyzujących włącznie. Jest również prawdziwością, że przeciwnicy socjalizmu będą zawsze zwracać się o wsparcie do świata kapitalistycznego. I będą je znajdować.

● Nie to jest najważniejsze, że wróg istnieje, lecz to, że może swą demagogią trafiać do części społeczeństwa. Skuteczność walki z wrogiem jest tym wyższa, im lepiej potrafimy przekonywać tych, którzy wrogami nie są. Nie jest dobrym komunistą ten, kto nie wierzy, że człowiek może się zmienić.

● Socjalizm realizuje się poprzez pracę i sprawiedliwy podział owoców tej pracy. Zasada "od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy" musi być odczytywana jako obowiązek zbiorowości wobec jednostki i powinność jednostki wobec zbiorowości.

● Dzisiejsze plenum powinno z całą mocą potwierdzić zasadę: każdy członek partii przoduje w swoim środowisku, ma obowiązek zwalczania wszelkiej

nieprawości i zła. Ta statutowa powinność musi w obecnej sytuacji nabrać pierwszorzędnej rangi.

● Partia opowiada się za odbudową silnego, samodzielnego i samorządnego ruchu zawodowego, stanowiącego powszechną platformę współgospodarowania krajem, organizowania się i obrony codziennych społeczno-zawodowych interesów ludzi pracy. Niezależnie od tego, jaka przyjęta zostanie koncepcja przebudowy ruchu zawodowego, powinien on bezwzględnie respektować socjalistyczne zasady ustrojowe, uznawać przewodnią rolę PZPR.

● Musimy podjąć problemy obecności partii wśród młodych i młodych w partii, formy działania młodzieżowych organizacji, ich realny udział w sprawowaniu władzy. Nie będziemy młodych natrętnie pouczać. To jest ich własny kraj. Będzie tak, i tylko tak, jak i sami swoją pracą zbudują Ci, którzy dziś rozpoczynają działalność zawodową, mogą przydać socjalizmowi w Polsce własnego blasku.

● Z tysiącletniej historii Polski pragniemy wybierać i kontynuować te elementy w trudnych stosunkach między państwem i Kościołem, które przyczyniły się do umocnienia państwowości, do poprawy stanu świadomości społecznej

obywatelskiej. Różnice światopoglądowe, stanowiące o wewnętrznej, osobistej sferze przeżyć człowieka, nie mogą stanowić przeszkody w poszukiwaniu wspólnego mianownika w sprawach społecznych i państwowych.

● W kraju powstają samorzutnie Komitety Ocalenia Narodowego. Może słuszniej będzie traktować je jako komitety odrodzenia narodowego. Chodzi m.in. o rozszerzony i pogłębiony udział bezpartyjnych w działalności społecznej, we współrządzeniu krajem. Ruch odrodzenia narodowego powinien stać się pełnoprawnym, rzeczywiste demokratycznym ruchem społecznym.

● Na organizacjach partyjnych ciąży obowiązek sprawowania politycznej kontroli nad prawidłowym, zgodnie z przyjętymi założeniami, wdrożeniem reformy gospodarczej. Rzecz zwłaszcza w tym, aby zapewnić rzetelność w liczeniu kosztów i ustalaniu cen, nie dopuszczając do osiągnięcia przez przedsiębiorstwa korzyści kosztem społeczeństwa.

● Chcemy być partią ludzi rozumnie niezadowolonych i niespokojnych. Taką, która burzy gorsze, aby budować lepsze, której rewolucyjny duch nie słabnie po zdobyciu władzy, ani po odniesieniu

jednego sukcesu. Taka partia nie uzurpuje sobie roli przywódczej, ona ją po prostu ma.

● Od norm życia partyjnego zawartych w nowym Statucie PZPR oraz w programie i uchwałach IX Zjazdu - nie odstępujemy. Trzeba w trybie pilnym zorganizować w całej partii systematyczne studiowania tych dokumentów. Statut - to standard moralny partii. Uchwała IX Zjazdu - to jej myśl programowa

● Podstawowe kierunki pracy partii to: zbliżenie do codziennego życia klasy robotniczej, do ludzi pracy, drożne mechanizmy wewnątrz samej partii, umożliwiające szybkie i skuteczne przeciwdziałanie błędom: umacnianie jedności organizacyjnej oraz ideowo - politycznej partii, przestrzeganie zasad demokracji wewnątrz partyjnej; zbliżanie zaplecza teoretycznego partii do działań praktycznych.

● Mechanizm życia partii powinien przesuwac się bliżej podstawowych ogniw życia partyjnego. Proces demokratyzacji życia partyjnego jest nieodwracalny. Trzeba jednak pamiętać, że tyle demokracji, ile centralizmu. Wybieralne instancje wszystkich szczebli muszą z całą konsekwencją sprawować swe statutowe funkcje i korzystać ze statutowych uprawnień.

● Wysoką już cenę zapłaciła partia za działanie zza biurka, za mądrzenie się tam, gdzie trzeba słuchać, za komenderowanie, gdy trzeba przekonywać, Organizacje i instancje partyjne powinny być wrażliwe na zwykłe ludzkie losy, brać w obronę słabszych i pokrzywdzonych.

● W naszych szeregach jest miejsce na szczerą, odważną,

dyskusję i różnorodność poglądów przed podjęciem uchwał. Cel musi być jeden i wspólny. Partia nie jest ani sektą, ani klubem dyskusyjnym. Ma ona w swej nazwie z przyczyn historycznych przymiotnik "Zjednoczona". Współcześnie musi on odzwierciedlać faktyczne zjednoczenie sił i działań.

PRZEGLĄD WYPARZEŃ

Na odbytym w dniu 17.02.br. posiedzeniu Komisji Wewnętrzno-partyjnej Komitetu Wojewódzkiego PZPR omawiano problemy związane z pracą polityczną i organizacyjną w wojewódzkiej organizacji partyjnej w świetle przygotowań do Plenum KW PZPR w Białej Podlaskiej.

Członkowie Komisji podkreślili potrzebę wzmocnienia całości kształtu pracy partyjnej na wsi, współpracy z organizacjami młodzieżowymi; zwrócenia większej uwagi na funkcjonowanie POP przy Urzędach Miast i Gmin, w zakładach pracy. Sugerowano opracowanie materiałów ujmujących w popularny sposób zasady życia partyjnego. Należy zdaniem dyskutantów wzmocnić ofensywę ideologiczną partii, nadać jej nowych impulsów, tworzyć podstawy po-

litycznego myślenia członków PZPR i rozwijania kultury politycznej w społeczeństwie. Powinny być też zdecydowanie zaostrzone kryteria przyjęte do partii, by byli w niej ludzie rzeczywiście skromni, ideowi, prawi i oddani sprawie partii, społeczeństwa. Jednocześnie osób niespełniających tych wymogów należy bywać się z szeregów PZPR.

Komisja uważa za koniecznym wykeponowanie powyższych problemów pracy partyjnej na posiedzeniu KW PZPR, jako istotnych dla sprawnego funkcjonowania partii w naszym województwie. W posiedzeniu Komisji uczestniczył sekretarz KW PZPR, tow. Stanisław Nowak.

x x x

W dniu 19.02.1982r. odbyło się posiedzenie Komisji Społeczno-Ekonomicznej KW PZPR w Białej Podlaskiej.

Komisja rozpatrywała projekty materiałów na najbliższe posiedzenie plenarne KW PZPR poświęcone kierunkom rozwoju społeczno - gospodarczego województwa w 1982r. w części dotyczącej przemysłu, handlu i usług oraz transportu, komunikacji, gospodarki komunalnej i budownictwa.

Komisja zaleciła opracowanie dwóch wersji projektów uchwały w tej sprawie.

Ponadto zatwierdzony został plan pracy komisji na najbliższe półrocze. W planie tym zawarte są problemy dotyczące handlu, zatrudnienia, łączności oraz realizacji planu społeczno - gospodarczego.

Komisja składa się z 20 osób - członków i zastępców członków KW PZPR oraz aktywu partyjnego. Przewodniczącym Komisji jest tow. Edward Lasowski - członek Egzekutywy KW PZPR, prezes Spółdzielni Inwalidów "ELREMET" w Białej Podlaskiej. Zastępcami przewodniczącego są: Tadeusz Kochanowski - członek Egzekutywy KW PZPR, sekretarz OW NOT oraz Andrzej Żukowski - dyrektor Zakładu Maszyn Budowlanych "BUMAR" w Łosicach.

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz KW PZPR tow. Andrzej Szot.

x   x   x

Na plenarnych posiedzeniach instancji partyjnych ocenia się głównie działalność partyjną w okresie stanu wojennego. Na wielu posiedzeniach omawia się również zagadnienia gospodarcze, ze szczególnym uwzględnieniem zadań rolnictwa. Ostatnio odbyły się plena KM F PZPR w Białej Podlaskiej, KG PZPR w Drelowie, Janowie Podlaskim, Kodniu, Rokitnie, Sławatyczach, Starej Kornicy.

x   x   x

Egzekutywa instancji partyjnych stopnia podstawowego dokonuje analiz pracy partyjnej w warunkach stanu wojennego. Spośród innych zagadnień najczęściej podejmuje się sprawy:

- intensyfikacji skupu płodów rolnych,
- przygotowanie do akcji wiosennej w rolnictwie,
- ocena funkcjonowania opieki społecznej,
- analiza załatwiania skarg i wniosków,
- problemy handlu i zaopatrzenia oraz budownictwa mieszkaniowego i drogowego,

W dniach 10-24 bm. posiedzenia egzektyw instancji partyjnych odbyły się w: Białej Podlaskiej i Międzyrzeczu Podlaskim /KM/, Parczewie i Terespolu /KM-G/ oraz Czemiernikach, Hannie, Janowie Podlaskim, Jabłoni, Kąkolewnicy,

Konstantynowie, Leśnej Podlaskiej, Łomazach, Piszczacu, Radzynie Podlaskim, Rokitnie, Sławatyczach, Sosnowce, Starej Kornicy /KG/.

x x x

Podobnie jak w całym kraju w województwie białkopodlaskim uroczysto obchodzono 64 rocznicę powstania Armii Radzieckiej.

Głównym akcentem obchodów było spotkanie aktywu robotniczego TPPR zorganizowane w dniu 19 bm. w DRKP Małaszewicze.

Udział w nim wzięli: radca Ambasady Radzieckiej w Warszawie Aleksiej Konstantynowicz Kawko, sekretarz ZG TPPR Stanisław Lewandowski, Wojewoda Białkopodlaski, zarazem przewodniczący ZW TPPR Józef Piela i pełnomocnik KOK płk. Kazimierz Chodelski.

Na spotkaniu w Małaszewiczach wręczono działaczom TPPR Złote Honorowe Odznaki TPPR.

Goście tego spotkania złożyli wcześniej wizytę w KW PZPR, gdzie przyjął ich I Sekretarz KW PZPR, Czesław Staszczak.

W wielu szkołach i zakładach pracy z okazji 64 rocznicy Armii Radzieckiej przeprowadzono okolicznościowe spotkania i pogadanki.

x x x

W dniu 20 bm. odbyło się spotkanie lektorów KW i aktywów partyjnego KM, KG, KM-G z z Wiceprzewodniczącym Państwowej Komisji Cen Tow. Antonim Gryńiewiczem, który omówił aktualne problemy polityki cenowej.

Tow. A. Gryńiewicz w swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie właściwego funkcjonowania cen w systemie gospodarki narodowej, utrzymania równowagi rynkowej, a także w powodzeniu reformy gospodarczej. Ze strony słuchających padło szereg pytań. W szczególności dotyczyły one problemu, czy nowe ceny, znacznie podwyższone dokonają likwidacji nawisu inflacyjnego, czy PKC nie za mocno wchodzi w samodzielność przedsiębiorstw "kreśląc" zawyżone ceny i czy to nie godzi w założenia reformy gospodarczej.

x x x

Dnia 18 lutego 1982r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie Społecznego Zespołu do analiz kosztów produkcji i cen powołanego przy Wydziale Społeczno-Ekonomicznym KW PZPR w Białej Podlaskiej. W skład zespołu weszli przedstawiciele miejscowych zakładów pracy, instytucji finansowych /NBP i BGŻ/, instytucji o charakterze kontrolnym /PIH, OZDP i organizacji młodzieżowych i

i społecznych. Podstawowym zadaniem powołanego zespołu, zgodnie z dyrektywą Sekretariatu KC PZPR, będzie udzielanie pomocy zespołom zakładowym.

x x x

W dniach 15-28 lutego br. w wybranych zakładach pracy naszego województwa dokonywana jest ocena pracy partyjnej w zakresie wdrażania zasad reformy gospodarczej, prowadzona przez Wydział Społeczno - Ekonomiczny KW PZPR. Wnioski i uwagi wpływające z tej oceny będą tematem jednej z najbliższych posiedzeń Egzekutywy KW PZPR.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

1. W przedsiębiorstwach przemysłu uspołecznionego naszego województwa nastąpił spadek wartości produkcji sprzedanej w porównaniu do stycznia 1981 roku o ok. 7 % /w kraju ok.13,6 %/, a ok. 10,7 % do m-ca grudnia /w kraju ok.17,5 %/, licząc wyeliminowanie urzędowych zmian cen. W/w zadanie zrealizowano przy spadku zatrudnienia o ok. 3 % /kraj - ok.4,6 %/ i wzroście płac o ok. 15 % /w kraju ok. 22,5 % / w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Pomimo rozlicznych trudności materiałowych, surowcowych, kooperacyjnych przemysł nasz mi-

mo spadku tempa, wykazał wyższą efektywność niż średnia krajowa. Niewątpliwie istotny wpływ miał tutaj fakt mniejszego rozprężenia i spadku dyscypliny w roku ubiegłym.

2. Zadania realizowane przez przedsiębiorstwa budowlano-montażowe w porównaniu do stycznia ub.r. były niższe o 28 % w obrocie globalnym

i o 34 % w produkcji podstawowej
3. Przewozy ładunków taborem samochodowym publicznym i branżowym spadły o ok. 22 %. W takim samym stopniu spadł przewóz pasażerów transportem autobusowym PKS.

SKUP ZBOŻ

Nadal niezadawalająco przebiega skup zbóż. Do dnia 16.II.82 r. skupiono w województwie 19.199 ton, realizując tym samym plan roczny w 38,9 %. Podobna sytuacja ma miejsce w zakresie wywiązywania się z umów kontraktacyjnych. Według danych na 31.I.br. z ogółu 12.787 rolników, którzy zawarli umowy w 100 % wywiązało się z nich tylko 2.128 rolników, a 3.665 rozpoczęło dostawy.

Do rolników którzy dostarczyli w ramach kontraktacji największą ilość zbóż należą:

- Ob. Domański Janusz - czł.Egz KW PZPR, zam. Krzymowskie, gm. Biała Podl. - 15,0 ton,

- Ob. Czeczot Marian zam. Polubice, gm. Wisznice - 11,2 tony
- Ob. Daniluk Józef zam. Łosice 10,9 ton.
- Kaliszuk Józef zam. Łózki, gm. Drelów - 8,5 ton
- Ob. Ochnio Franciszek zam. Białka, gm. Radzyń - 8,1 ton.

W ramach jednorazowej pożyczki zbożowej rolnicy naszego województwa sprzedali dotychczas tylko 20,3 ton zboża. Są jednak tacy, którzy sprzedali znaczące ilości.

Do nich należą:

- Ob. Gajowniczek Józef zam. Ortel Królewski, gm. Piszczac 2 tony
- Ob. Oleszczuk Adela, zam. Lack, gm. Hanna - 1010 kg
- Ob. Dubina Michał zam. Hanna, 1 tona
- Pawlina Stanisław zam. Kol. Branica - 900 kg.

PODWYZKA CEN SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH I ŚRODKÓW PRODUKCJI

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 bm. podwyższono z dniem 1 lutego br. ceny skupu podstawowych produktów rolnych.

Ceny podstawowe 4-ch zbóż za 1 q ziarna kontraktacyjnego i dostarczonego w umownym ter-

minie wzrosły z 1000 zł do zł. 1440, buraków cukrowych z 2600 do 340 zł, rzepaku z 2100 zł do 3960 zł, liści tytoniu ze 130 do 165 zł za 1 kg.

Wzrosły także ceny żywców wieprzowego średnio do 127 zł 1 kg, młodego bydła rzeźnego do 100 zł, cielęcego do 110 zł, kurcząt rzeźnych do 800 zł, kurcząt do 110 zł i mleka do 17 zł za 100 l.

Z dniem 15.II.br. podwyższone zostały ceny środków produkcji dla rolnictwa średnio o:

- ciągników i maszyn rolniczych o 119 %,
  - mieszanek paszowych dla bydła o 61 %, trzody o 41 % i drobiu o 109 %,
  - nawozów mineralnych o 167 %,
  - wapna nawozowego o 80 %,
  - środków ochrony roślin o 88 %.
- Aktualnie cena ciągnika Ursus C-330 wynosi 339 tys.zł.

Mieszanki średniobiałkowe dla bydła kosztują obecnie od 1550 zł do 2600 zł za 1 q. Najmniej podrożały mieszanki najczęściej nabywane przez rolników. Cena mieszanki B-1 wynosi 1550 zł, C-I 1700 zł, C-2 1700 zł.

Ceny mieszanek dla trzody chlewnej wahają się w granicach od 1500 zł do 2450 zł za 1 q. Mieszanka T-1 kosztuje 1500 zł.

a T-2 1550 zł. I tutaj największe dotacje objęły najbardziej dostępne asortymenty.

Mieszanki dla drobiu kosztują od 2200 zł do 3200 zł. Dla przykładu cena mieszanki D wynosi 2400 zł, DK - 2450 zł, DKA-Starter 2650 zł.

Ceny koncentratów paszowych wynoszą od 2100 do 4050 zł za 1 q

Ceny detaliczne nawozów sztucznych objęte zostały również dotacją z budżetu państwa. Najczęściej nabywane rodzaje nawozów sztucznych kosztują obecnie za 1 q: siarczan amonu - 285 zł, saletra amonowa - 835 zł, saletrzak - 595 zł, mocznik - 1150 zł, superfosfat pylisty 18% - 285 zł, sól potasowa 38-42 % - 335 zł, polifoska 1050 zł, fosforan amonu - 1200 zł. Ceny te dotyczą nawozów sprzedawanych luzem. Koszt opakowania 1 q wynosi 60 zł.

Zmiany cen na przemysłowe środki produkcji dla rolnictwa i cen skupu podstawowych produktów rolnych, znacznie ostrzej niż poprzednie reformy cen dotyczące rolnictwa, stwarzają konieczność efektywnego gospodarowania. Droższe środki produkcji winne skłaniać rolników do pełnego wykorzystania bezinwestycyjnych sposobów podwyższania planów, a do takich należy poprawa agrotechniki, stosowanie

nawozów organicznych, staranna pielęgnacja roślin. Większą uwagę należy też zwracać na racjonalne zużycie pasz przemysłowych, oszczędne gospodarowanie paliwami efektywne stosowanie nawozów mineralnych.

W rozważaniach na temat nowych cen należy uwzględnić fakt, że produkcja towarowa rolnictwa wynosi ponad 520 mld. zł. i jednoprocentowy przyrost cen oznacza tu powiększenie przychodów ze sprzedaży o 5,2 mld. zł. Natomiast wartość nabywanych przez rolnictwo środków przemysłowych wynosiła dotychczas około 170 mld. zł., tym samym jednoprocentowy przyrost cen odpowiada dodatkowemu obciążeniu rolnictwa w wysokości 1,7 mld. zł. Końcowy rezultat dokonanych zmian cen zależeć więc będzie od tego, ile wyprodukuje i sprzeda rolnictwo państwu oraz jakie poniesie na ten cel nakłady w postaci nawożenia i zużycia innych środków przemysłowych.

WARTO PRZECZYTAĆ

Ukazał się nr 7 "Faktów i Komentarzy". Omawia on kwestię odpowiedzialności "Solidarności" za pogłębianie kryzysu gospodarczego w naszym kraju. Ponadto w numerze tym omówiony został program działania rządu w dziedzinie wyprowadzania kraju z kryzysu.

ZEBY ZWIĄZEK ZAWODOWY BYŁ ZWIĄZKIEM ZAWODOWYM

Wraz z opublikowaniem propozycji Komitetu Rady Ministrów d/s Związków Zawodowych weszliśmy w okres publicznej dyskusji nad jednym z najważniejszych problemów naszej współczesności.

Sam fakt rozpoczęcia tej debaty obecnie jest wydarzeniem o dużej doniosłości politycznej. Stanowi przejaw dalszego normalizowania się sytuacji społeczno-politycznej kraju. Obala twierdzenia sceptyków i wrogów, że kierownictwo państwa świadomie na sprawę przyszłości związków zawodowych spuściło zasłonę milczenia. Potwierdza przejściowość zawieszenia działalności związkowej oraz wolę kontynuacji zainicjowanego przez partię procesu socjalistycznej odnowy.

Propozycje Komitetu Rady Ministrów nie zawierają żadnych konkretnych rozwiązań modelowych czy organizacyjnych ruchu związkowego. Zgodnie przecież z wcześniejszym sejmowym wystąpieniem gen. Wojciecha Jaruzelskiego "związki zawodowe będą takie, jakich będą chcieli ludzie pracy". Tezy do dyskusji kreślą natomiast wyraźne ramy polityczne

i prawne dla działalności związkowej. Jest to niezmiernie istotne, bo przecież jeszcze nie tak dawno grupa przywódców związkowych zdołała przekształcić znaną organizację związkową w antysocjalistyczną opozycję i wykorzystać dobrą wiarę milionów ludzi pracy do przeprowadzenia próby zdobycia władzy przeciw wrogów socjalizmu. Trzeba więc jasno określić zasady i warunki, na jakich mogą działać związki zawodowe w socjalistycznym państwie. Trzeba zarządzić sobie, że nie wystarczy tylko deklarowanie poszanowania tych zasad. Mieliśmy już bowiem porozumienia społeczne, widzieliśmy statuty związkowe, w których akceptowano socjalistyczny charakter państwa, społeczną własność środków produkcji, przewodnią rolę partii, zobowiązano się do przestrzegania porządku konstytucyjnego, wnego socjalistycznego państwa, do poszanowania międzynarodowych sojuszy PRL. A jaka była rzeczywistość - nie trzeba chyba przypominać, ale i przy obecnej dyskusji sposób nie brać tego pod uwagę.

W dyskusji trzeba więc wracać do tych spraw, by

wiedzieć sobie raz jeszcze na proste zdawałoby się pytanie: w jakim celu powołuje się związki zawodowe, do czego są one potrzebne ludziom pracy w naszym socjalistycznym państwie ?

A wyciągając wnioski z niedawnych doświadczeń trzeba też spytać, jakie stworzyć bariery by nie powróciła nie tylko fasadowość i potakiwanie przed sierpniowego ruchu związkowego ale też, by nie dopuścić do po sierpniowego chaosu i politykierstwa ukrytego pod związkowym płaszczkiem.

Mówiąc inaczej, dyskutując dziś o kształcie przyszłym związków zawodowych powinniśmy umieć wyciągać wnioski z przeszłości ruchu zawodowego.

Z jego bogatej tradycji zaś przyjąć to, co było dobre dla ludzi pracy, a wyeliminować to co było chore i obce naszej socjalistycznej rzeczywistości.

Dopiero na tej podstawie można określać kształt ruchu związkowego, który ma służyć ludziom pracy, a nie interesom manipulantów politycznych, który ma nie tylko postulować i decydować, ale i poczuwać się do współodpowiedzialności za skutki przyjmowanych przy jego współudziale decyzji, który ma harmonijnie kojarzyć prawa ludzi pra-

cy z obowiązkami obywateli socjalistycznego państwa.

W ubiegłym roku mieliśmy sporo, rozmaitych dyskusji. Jak Polska długa i szeroka debatowano zażarcie o wszystkim. Skakano sobie do oczu z energią godną nie tyle lepszej sprawy - mieliśmy przecież rzeczywiście dużo zasadniczych problemów do rozwiązywania - co wymagającą znacznie bardziej dogłębnego, wnikliwego namysłu, solidnego ważenia racji, rozumowego, racjonalnego ujmowania i kwalifikowania zjawisk, poglądów spraw. Byli też tacy, co umiejętnie temperaturę rozmaitych dyskusji podsycali, kierując ich ostrze przeciw wszystkiemu co miało związek z partią, władzą państwową, socjalizmem. Sejmikując w ten sposób, jak za dawnych szlacheckich czasów bywało, wrzeszcząc, wyzywając władzę, a przy tym niewiele pracując i często strajkując, zaprzepaściliśmy jako naród wiele szans i stanęliśmy w obliczu katastrofy narodowej. Dopiero stan wojenny wprowadził w nasze życie ład, spokój, praworządność. Stworzył warunki do kontynuacji zainicjowanego przez partię procesu socjalistycznej odnowy, do przeprowadzenia niezbędnych reform w socjali-

stycznym państwie, socjalistycznej gospodarce.

Dyskusja nad przyszłym kształtem ruchu stwarza możliwość przeanalizowania i rozwiązywania jednego z istotnych elementów tego procesu. Nie ludźmy się jednak, że ludzie, który w okresie październikowym parli do konfrontacji z władzą nie będą próbowali i w tej debacie utrudnić znalezienie optymalnego rozwiązania. Może nie będą robili tego hałaśliwie jak dawniej, ale plotka, pomówienie, ulotka wykonana na dziecięcej drukarni są jeszcze nadal do ich dyspozycji. I w naszym województwie, jak świadczą nie liczne wprowadzanie ale przeciętne fakty, są tacy ludzie. A przecież nie było u nas masowych strajków, czy ewidentnie wrogich wystąpień przed 13 grudnia ubr.

Miejmy więc to na uwadze, by w debacie o przyszłym kształcie związków zawodowych ważyć na szali przede wszystkim racje, a nie emocje. Trzeba w tej dyskusji dojść do takich rozwiązań, by nasze związki zawodowe były rzeczywiście związkami zawodowymi, a nie - z woli ukrytej za ich szyldem grupki wrogów socjalizmu -pretendentami do roli konkurencyjnej

partii politycznej grupującej opozycję antysocjalistyczną.

Tocząca się obecnie dyskusja zadecyduje nie tylko o kształcie ruchu związkowego, ale też w dużej mierze wpłynie na model socjalistycznej demokracji w naszym kraju, na ogólny klimat polityczny. Jest to więc szansa, której nie wolno nam zmarnować tak, jak zaprzepaściliśmy kilka poprzednich. I jest to ważne zadanie dla aktywistów członków i organizacji politycznych, by upowszechniali w środowisku swojej pracy i mieszkania stanowisko partii w kwestii ruchu związkowego.

"Partia - mówił na VII Plenum KC PZPR tow. W. Jaruzelski - opowiada się za odbudową samostanowienia, samodzielnego i samostanowionego ruchu zawodowego, stanowiącego powszechną platformę współgospodarowania krajem, organizowania się i obrony codziennych społeczno-zawodowych interesów ludzi pracy. Niezależnie od tego, jaka przyjęta zostanie koncepcja przebudowy ruchu związkowego, powinien on bezwzględnie reprezentować socjalistyczne zasady ustrojowe, uznawać przewodniczącą rolę Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej".